

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Martina Piovartsyho na verejnom zasadnutí v Bratislave 7. mája 2008 v trestnej veci obvineného **Ing. P. G. pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody** podľa § 160 ods. 1 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.) vedenej na Okresnom súde v Prešove pod spisovou značkou (sp. zn.) 3 T 77/1999, o dovolaní, ktoré podal obvinený Ing. P. G., zastúpený JUDr. A. N., advokátom v Prešove, proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. marca 2007, sp. zn. 2 To 12/2007, na základe dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ zák. č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (Trestný poriadok) a podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku takto

r o z h o d o l :

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 8. marca 2007, sp. zn. 2 To 12/2007, a v konaní, ktoré mu predchádzalo,

bol porušený zákon

v ustanovení § 160 ods. 1 Tr. zák.

Tento rozsudok krajského súdu **sa z r u š u j e .**

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu v Prešove z 2. novembra 2006, sp. zn. 3 T 77/1999.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozsudky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu v Prešove **sa p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu v Prešove z 2. novembra 2006, sp. zn. 3 T 77/99, obvinený Ing. P. G. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

ako riaditeľ prešovského odštepného závodu štátneho podniku N. od júna 1994 do 27. marca 1995 v Prešove pri uzatváraní zmlúv o ekonomickom prenájme dopravných prostriedkov od nájomcov, ktorí boli v tom čase jeho podriadení, ako protihodnotu za podpísanie zmlúv žiadal finančné čiastky, a to od J. V. sumu 50 000 Sk, ktorú mu tento pri podpise zmluvy 29. júna 1994 aj odovzdal; od S. Ž. tiež sumu 50 000 Sk, ktorú mu tento pri podpise zmluvy 30. júna 1994 aj odovzdal; od M. D. a J. P. tiež sumu 50 000 Sk, ktorú mu M. D. 30. júna 1994 aj odovzdal; od M. K. sumu 50 000 Sk, pričom tento mu vyplatil 30 000 Sk; od J. L. sumu 150 000 Sk, ktorá mu vyplatená nebola, rovnako ako suma 100 000 Sk, ktorú požadoval od J. L..

Okresný súd podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. obvinenému uložil trest odňatia slobody na šesť mesiacov, ktorého výkon podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. podmienčne odložil s určením skúšobnej doby podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. na jeden rok. Bolo tiež rozhodnuté o nárokoch poškodených na náhradu škody, a to zaviazaním obvineného podľa § 228 ods. 1 zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) na náhradu škody v prospech S. Ž. v sume 50 000 Sk a M. K. v sume 30 000 Sk; podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodení J. L. a J. L. s ich nárokom boli odkázaní na občianskoprávne konanie.

Na základe odvolania obvineného konal vo veci aj Krajský súd v Prešove, ktorý rozsudkom z 8. marca 2007, sp. zn. 2 To 12/2007, podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a na základe § 259 ods. 3 (v písomnom vyhotovení zrejme

nesprávne uvedený ods. 1) Tr. por. obvineného uznal za vinného zo spáchania trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v rozsudku okresného súdu s vypustením tej časti, že nájomcovia boli v tom čase obvineného podriadení.

Krajský súd obvinenému uložil rovnaký trest a rovnako rozhodol aj v otázke nárokov poškodených na náhradu škody ako už predtým súd okresný, použijúc tiež ním aplikované zákonné ustanovenia.

Obvinený Ing. P. G. (zastúpený obhajcom) na Okresnom súde v Prešove 27. novembra 2007 podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci krajskému súdu. Po postupe podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku bol dovolateľom ustálený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, že totiž napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený namietal najmä to, že prenájom motorových vozidiel štátnym podnikom nie je možné označiť za obstarávanie vecí všeobecného záujmu, a preto nebola naplnená skutková podstata predmetného deliktu.

Pre absenciu časových súvislostí konanie obvineného (podľa jeho názoru) nie je možné posudzovať ako pokračovací trestný čin, pričom odvolací súd nesprávne použil ustanovenie § 89 ods. 20 Tr. zák. (v jeho znení podľa zák. č. 248/1994 Z. z.).

Generálny prokurátor navrhol dovolaniu vyhovieť s tým, že v dobe spáchania skutok obvineného nebolo možné právne kvalifikovať ako trestný čin.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku) a že nezistil dôvod na rozhodnutie o odmietnutí dovolania z dôvodov uvedených v § 382 Trestného poriadku; v zmysle § 384 ods. 1 Trestného poriadku preto preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť jemu predchádzajúceho konania, a to so zameraním na uplatnený dôvod dovolania (§ 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku).

Najvyšší súd pritom dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a v jemu predchádzajúcom konaní bol (v neprospech obvineného) porušený zákon v ustanovení § 160 ods. 1 Tr. zák. v jeho znení účinnom v dobe, kedy malo byť inkriminované konanie obvineného. Ide o znenie vyplývajúce maximálne zo zák. č. 248/1994 Z. z., hoci táto novela trestného kódexu sa dotkla len sankcie stanovenej za trestný čin prijímania úplatku podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. Podstata tohto deliktu bola v tej dobe nezmenená; tento spácha ten, kto v súvislosti s obstaraním veci všeobecného záujmu prijme alebo si dá sľúbiť úplatok.

Pojem vec všeobecného záujmu bol vykladaný a modifikovaný judikatúrou, pričom všeobecne bola prijatá mienka, že musí ísť o plnenie úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má v princípe záujem celé občianstvo, resp. vo vtedajšom vyjadrení spoločnosť. Bol prezentovaný zhodný názor, že musí ísť hlavne o činnosti v oblasti štátu či samosprávy, resp. pri uspokojovaní všeobecne dôležitých ekonomických, zdravotných, sociálnych a iných potrieb občanov, a to zásadného významu. Akcent na dôležitosť a zásadný význam činnosti, ktorá bola chránená pred korupciou, v rozhodovanej veci bráni záveru, že interné hospodárske zmluvy medzi subjektmi v zásade obchodnej praxe, predstavujú vec všeobecného záujmu. Išlo o menej podstatnú sféru, v ktorej síce korupcia predstavovala negatívum, v obchodnoprávnom vyjadrení o okolnosti odporujúce minimálne dobrým mravom, ale adekvátny postoj v rovine trestného práva v tej dobe absentoval, lebo pojem obstarávanie veci všeobecného záujmu nebol menený legislatívne či judikatúrou zásadného významu.

Tento záver sa opiera tiež o to, že v rovine trestnoprávnej korupcia v ekonomickom sektore bola postihnutá osobitne až neskôr, a to novelou trestného kódexu vykonanom zák. č. 183/1999 Z. z. (účinnom od 1. septembra 1999), ktorou došlo k závažnejšej zmene úpravy skutkovej podstaty príslušného deliktu.

Krajský súd sa s naznačenou otázkou bližšie nezaoberal, lebo jeho záver (vyplývajúci z odôvodnenia písomného vyhotovenia jeho rozsudku), že podpisovanie zmlúv medzi štátnym podnikom a živnostníkom je možné zaradiť medzi obstarávanie veci všeobecného záujmu, nepokrýva celý rozsah problematiky.

Krajský súd teda nevzal do úvahy, že v dobe činu postihnutie obvineného podľa vtedy účinnej trestnoprávnej úpravy nebolo reálne; úvahy o správnosti použitia neskoršej úpravy

z hľadiska trestu (v zmysle § 16 ods. 1 Tr. zák.) nemajú potom zásadný význam. Posúdením konania obvineného podľa neskôr účinného zákona (z hľadiska doby spáchania činu) pre neho nepredstavuje priaznivejší stav, ale opačne – porušenie zákona v ustanovení upravujúcom skutkovú podstatu daného trestného činu v jej základe.

Najvyšší súd rezultujúc v tejto základnej problematike potom len poznamenáva, že nie sú podstatné ďalšie námietky uvedené obvineným v dovolaní, najmä pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 89 ods. 20 Tr. zák.; len na margo je potrebné konštatovať, že v dovolaní uvedený názor v tomto smere nie je právne akceptovateľný.

Najvyšší súd na tomto základe považuje dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku za preukázaný, lebo napadnutý rozsudok krajského súdu je založený na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, pričom však správnosť a úplnosť tohto zistenia dovolací súd neskúmal.

Najvyšší súd potom podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku vyslovil už spomínané porušenie zákona, a to nielen rozsudkom krajského súdu, ale aj v konaní, ktoré tomuto predchádzalo (vzhľadom na výsledok okresného súdu); zrušil tiež napadnutý rozsudok a jemu predchádzajúci rozsudok súdu okresného ako aj nadväzujúce rozhodnutia. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku bolo Najvyšším súdom následne Okresnému súdu v Prešove prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 7. mája 2008

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová